



# EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society  
January 2024 | SK

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	HR	IT	LV	LT	HU	MT	NL
PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV									

## ÚVODNÍK



## Akceptova? zmenu a zvládnu? výzvy v roku 2024

Milé čitateľky, milí čitatelia,

Rok 2024 bude rokom zmien nielen v Európe, ale aj inde vo svete. V čase, keď sa pripravujeme na najväčšiu demokratickú akciu na tomto kontinente – júnové voľby do Európskeho parlamentu – sa uskutočnia národné a prezidentské voľby vo viac ako 50 krajinách na celom svete vrátane politických konštelácií v USA a otvoria sa nové smerovania.

Pre EÚ budú voľby do Európskeho parlamentu skutočnou skúškou dôvery občanov. V posledných rokoch sme čelili bezprecedentným výzvam a teraz je rad na európskych občanoch, aby nám povedali, či EÚ obstála v skúške. Keďže boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu predstavuje pre občanov EÚ najvyššiu prioritu, nebude to pre našu Úniu prechádzka ružovou záhradou. Inflácia, neisté pracovné miesta a celkový nedostatok hospodárskej stability vytvárajú živnú pôdu pre

strach, ktorý podporuje populistické a extrémistické naratívy.

Hoci to nebude ľahká úloha, EÚ môže tento trend zastaviť. Musíme začať spolupracovať s voličmi, umožniť im vyjadriť sa a vypočuť si ich názory. V tejto súvislosti vám s hrdosťou oznamujem, že sa uskutoční historicky prvý Týždeň občianskej spoločnosti EHSV (4. – 8. marca), v rámci ktorého sa mladí aj starší občania z celej Európy zapoja do dialógu a sformulujú posolstvá pre nastupujúcich vedúcich predstaviteľov EÚ v novej Európskej komisii a Európskom parlamente.

EÚ sa bude musieť vyrovnáť aj s novými výzvami. Nedávne historické rozhodnutie z decembrového zasadnutia Európskej rady začať prístupové rokovania s Ukrajinou a Moldavskom a zároveň udeliť Gruzínsku štatút kandidátskej krajiny naznačilo, že sa začína kľúčová fáza rozširovania. Teraz je rad na kandidátskych krajinách, aby vykonali potrebné reformy, ale lídri EÚ sa tiež zaviazali uskutočniť vnútorné reformy, pričom závery sa očakávajú v lete 2024. V EHSV napredujeme v tejto oblasti postupnou integráciou „členov z kandidátskych krajín“ do našej práce. Budú prispievať k vypracovaniu našich stanovísk a zúčastňovať sa na plenárnych zasadnutiach. Po [zverejnení výzvy](#) sme aktuálne v procese výberu týchto nových členov a ich činnosť sa rozbehne nasledujúci mesiac na plenárnom zasadnutí EHSV.

To všetko sa bude diať pod dohľadom belgického predsedníctva Rady EÚ, ktoré má za úlohu uzavrieť legislatívne spisy a zároveň pripraviť voľby do EP. Tí, ktorí zmeškali predstavenie priorít belgického predsedníctva, si môžu pozrieť naše [januárové plenárne zasadnutie](#).

Pri vstupe do roku 2024, je dôležité si uvedomiť, že zmena nie je prekážkou, ale príležitosťou na rast. Je to šanca formovať nový naratív a prinavrátiť Európe silu a jednotu.

**Oliver Röpke**

**predseda EHSV**

# DÔLEŽITÉ DÁTUMY

**14. - 15. februára 2024**

Plenárne zasadnutie EHSV

**4. - 7. marca 2024**

Týždeň občianskej spoločnosti



## K VECI

**Sandra Parthie**, členka EHSV, predsedníčka sekcie pre jednotný trh, výrobu a spotrebu a spravodajkyňa stanoviska na tému *Nová európska stratégia pre vnútorný trh*, ktoré sa má prijať na januárovom plenárnom zasadnutí, vyzdvihuje v rubrike „K veci“ návrhy výboru v tejto oblasti.



## SANDRA PARTHIE: NOVÁ EURÓPSKA STRATÉGIA PRE VNÚTORNÝ TRH

Od zrodu myšlienky vytvoriť jednotný európsky trh v 80. rokoch 20. storočia cez jeho koncepciu po jeho zavedenie začiatkom 90. rokov došlo na našom kontinente aj mimo neho k mnohým historickým zmenám. Odvtedy sa samotná EÚ viac ako zdvojnásobila, - veľkosťou i počtom členských krajín - riešila krízy a konflikty a čelila prírodným, hospodárskym, sociálnym aj technologickým výzvam.

Geopolitická situácia sa takisto od tých čias dramaticky zmenila. V Ázii sa zrodila nová veľmoc a stala sa systémovým konkurentom pre EÚ na mnohých úrovniach. V priebehu rokov sa ukázalo, že zásady vnútorného trhu, t. j. voľný pohyb tovaru, služieb, kapitálu a pracovnej sily, sú prospešné pre hospodársku výkonnosť EÚ. Situácia však nie je ani zďaleka dokonalá.

Vykonávanie spoločne dohodnutých pravidiel môže byť pomerne nejednotné, množia sa administratívne požiadavky a kapacity dohľadu nad trhom sú žalostne obmedzené. Okrem toho sme v súčasnosti svedkami zápasenia s cieľmi, ktoré si navzájom odporujú: žiadosti priemyslu, ale aj iných aktérov na vnútroštátnej

úrovni o subvencie na jednej strane a výzvy na obmedzenie štátnej pomoci a zachovanie rovnakých podmienok vo všetkých členských štátoch na strane druhej; požiadavky na miestnu produkciu, aby sa udržala tvorba hodnôt a zamestnanosti v Európe oproti požiadavkám na otvorenie trhov a prístup k nim ako spôsob, ako si udržať nákladovú konkurencieschopnosť voči globálnym konkurentom a poskytnúť spotrebiteľom cenovo dostupné produkty; prístup k nevyhnutným surovinám na výrobu tovaru počínajúc automobilmi, veternými turbínami alebo solárnymi panelmi či cez kuchynské spotrebiče až po záhradné náradie v protiklade s podmienkami dodávok týchto zdrojov, ako je zaručenie pracovných a environmentálnych noriem a zaobchádzanie s konkurenčnými záujmami o tieto zdroje.

Otvorenie trhov a hraníc EÚ, ktoré je kľúčovým aspektom pôvodnej koncepcie jednotného trhu, sa stalo nedostatočným vo svete, ktorý už nedodrížiava multilaterálne dohodnuté medzinárodné obchodné pravidlá. V skutočnosti hrozí, že sa dokonca stane zraniteľným miestom, ak EÚ nezavedie určité záruky, ako je prísny dohľad nad kvalitou a bezpečnosťou výrobkov vstupujúcich na trh EÚ alebo preverovanie investícií a súvisiacich cieľov zo strany investorov. Vo svete, ktorý sa odkláňa od multilaterálnych systémov založených na pravidlách smerom k štátom, ktoré zakazujú alebo obmedzujú prístup k zdrojom na základe svojich národných záujmov, prestalo fungovať hospodárstvo spočívajúce na globalizácii a medzinárodne integrovaných dodávateľských reťazcoch.

Vnútrotrh, ktorý bol založený na týchto pravidlách, si preto vyžaduje novú stratégiu. Tá by sa mala zameriavať na viaceré aspekty: európsku priemyselnú politiku, priaznivý rámec pre podniky vrátane malých a stredných podnikov (MSP), podniky sociálneho hospodárstva, podporu verejnosti pre európsky projekt, dobre organizované a účinné služby všeobecného záujmu a opatrenia na ochranu a rozvoj nášho sociálneho modelu.

EHSV sa nazdáva, že na prehlbenie vnútrotrhu je nevyhnutné, aby sa dokončil kapitálový trh EÚ. Ten by sa mal zamerať na financovanie výroby, nákupu a toku tovaru a služieb, pričom treba podporovať najmä výskum, vývoj a inováciu podnikov, ako aj služby všeobecného záujmu a stimulovať podnikateľského ducha.

Takisto by sa mali uprednostniť politiky, ktoré poskytujú rámec pre inovácie súkromných podnikov a podporujú inováciu prostredníctvom prístupu k rizikovému kapitálu, ako aj spolupráce medzi priemyslom a vedou. Presadzovanie *acquis* by preto malo byť ďalšou prioritou v záujme posilnenia vnútrotrhu. Mnohé z týchto pravidiel neboli, žiaľ, transponované do vnútroštátneho práva, alebo sa uplatňujú veľmi odlišným spôsobom, resp. vo veľmi odlišnej miere. Je to závažná a podstatná prekážka, ktorá bráni hladkému fungovaniu vnútrotrhu.

---



## JEDNA OTÁZKA PRE...

V rubrike *Jedna otázka pre...* člen EHSV **Stojan Čukanov** približuje hlavné body svojho stanoviska, ktoré sa má prijať na januárovom plenárnom zasadnutí.

EHSV: „Ste spravodajcom stanoviska na tému *Podpora autonómnej a udržateľnej výroby potravín: stratégie spoločnej poľnohospodárskej politiky na obdobie po roku 2027*. Čo navrhuje výbor vo svojom stanovisku, najmä pokiaľ ide o SPP po roku 2027 a udržateľnú výrobu potravín?“

---



## STOJAN ČUKANOV: AKÝM SMEROM SA MÁ UBERA? SPOLOŽNÁ POĽNOHOSPODÁRSKA POLITIKA PO ROKU 2027?

**Ste spravodajcom stanoviska na tému „Podpora autonómnej a udržateľnej výroby potravín: stratégie spoločnej poľnohospodárskej politiky na obdobie po roku 2027“. Čo navrhuje výbor vo svojom stanovisku, najmä pokiaľ ide o SPP po roku 2027 a udržateľnú výrobu potravín?**

**Stojan Čukanov:** SPP umožnila Európskej únii zabezpečiť stabilné zásobovanie rastúceho počtu obyvateľov potravinami vysokej a stále sa zvyšujúcej kvality a zároveň zachovať model rodinných podnikov. Za posledných 65 rokov sa táto politika zmenila, ale stále sú veľmi kritizované tri rozmary udržateľnosti novej verzie, ktorá vstúpila do platnosti v roku 2021.

Čelíme novým výzvam a teraz viac ako kedykoľvek predtým potrebujeme, aby Európska únia mala stabilný dlhodobý politický rámec zameraný na udržateľnú výrobu potravín a otvorenú strategickú autonómiu. Súčasťou úsilia by mala byť aj ochrana rozmanitosti typov poľnohospodárstva v EÚ a odpovede na spoločenské a ekologické potreby („verejné finančné prostriedky na verejné statky“) a zároveň zabezpečiť rozvoj vidieka.

Environmentálne a klimatické politiky by sa nemali považovať za záťaž pri prekonávaní súčasnej krízy, ale skôr za súčasť dlhodobých riešení a usmernení pre rozhodovanie v budúcnosti. Poslednou reformou sa posilnila zásada, že každý podporovaný hektár musí za to poskytovať spoločnosti environmentálne služby.

Jednotné financovanie na hektár však neodráža ekologickú realitu ani spravodlivú podporu zo sociálneho hľadiska. Nazdávame sa, že budúca SPP by mala ísť ešte ďalej a sprísniť environmentálne a sociálne požiadavky, ktoré sa budú musieť riadne kompenzovať a chrániť pred nekalou súťažou.

Platby na plochu by sa preto mali zmeniť na stimuly namiesto kompenzácií za prospešné služby, pričom treba stanoviť primerané prechodné obdobie, ktoré môže presahovať obdobie jedného viacročného finančného rámca.

Malé rodinné poľnohospodárske podniky by mali mať možnosť rozhodnúť sa ponechať si podporu príjmu založenú na platbách na plochu a pracovných jednotkách na farme, pričom členské štáty by mali mať možnosť vymedziť kritériá v strategických plánoch. S cieľom zastaviť ďalší pokles počtu poľnohospodárskych podnikov v EÚ v dôsledku nedostatočnej generačnej výmeny je potrebné prijať opatrenia týkajúce sa zvýšenia priemerných príjmov z poľnohospodárstva, prístupu k pôde (prostredníctvom investičných dotácií, zvýhodnených úverov, vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa prevodu pôdy), priaznivých investičných podmienok v rámci druhého piliera (prinášajúcich dodatočné súkromné peniaze), zvyšovania kvalifikácie (poľnohospodárov, poľnohospodárskych pracovníkov a poradcov), posilnenia postavenia žien, dobrých pracovných podmienok, zlepšenia dlhodobých vyhládok poľnohospodárov (dôchodky atď.), ako aj celkovej atraktívnosti vidieckych oblastí.

SPP zároveň musí pomôcť podporovať dopyt spotrebiteľov v EÚ po zdravšej a udržateľnejšej strave (ekologické, sezónne, miestne výrobky), znížiť plytvanie potravinami a regulovať trhy s potravinami v snahe riešiť problém financionalizácie potravinárstva, ktoré vedie k veľkým špekuláciám, keďže sa dosahujú obrovské zisky, zatiaľ čo Európania zápasia s rastúcimi cenami potravín. Zvýšenie cien energií a riziká prerušenia dodávok energie a hnojív sú súčasťou nového normálneho stavu a SPP by mala zvážiť zahrnutie proticyklických prvkov a vytvoriť systémy investičnej podpory zamerané na zlepšenie výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov na vidieku v poľnohospodárskych podnikoch a na miestnej úrovni.

V našom stanovisku navrhujeme, aby Komisia v nástrojoch SPP na obdobie po roku 2027 v reakcii na dôsledky extrémnych klimatických podmienok zvážila posilnenie poistných systémov v rámci verejno-súkromných partnerstiev, ktoré sú v jednotlivých členských štátoch momentálne dobrovoľné. Vzhľadom na voľby do Európskeho parlamentu v roku 2024 a budúce rozšírenie EÚ považuje EHSV toto stanovisko za príležitosť na predloženie niektorých úvah, usmernení a návrhov organizovanej občianskej spoločnosti k budúcej podobe a smerovaniu SPP po roku 2027 s cieľom dosiahnuť autonómnu a udržateľnú výrobu potravín v rámci komplexnejšej a ucelenejšej potravinovej politiky. Zámerom je prispieť k návrhu budúcej SPP pripravovanému Komisiou zdôraznením potrieb organizácií občianskej spoločnosti a očakávaní spoločnosti.

---

## TRIBUTE TO JACQUES DELORS



## Spomienka na Jacqua Delorsa, bývalého predsedu Európskej komisie

27. decembra 2023 **zomrel Jacques Delors**. V rokoch 1985 až 1995 bol predsedom Európskej komisie a v rokoch 1981 až 1985 vykonával funkciu ministra financií vo vláde François Mitterranda.

**Sébastien Maillard**, bývalý riaditeľ a súčasný osobitný poradca inštitútu Jacquesa Delorsa v Paríži a bývalý korešpondent pre EÚ v Bruseli, mu vzdal poctu.

O svoje spomienky na predsedu Jacquesa Delorsa sa s čitateľmi EHSVinfo podelil aj **Lorenzo Consoli**, jeden z najznámejších novinárov v Európe.

Lorenzo Consoli, taliansky novinár a európsky korešpondent od roku 1991, je jedným z najskúsenejších odborníkov na európsku politiku, ktorý pracuje najmä pre taliansku tlačovú agentúru Askanews. V rokoch 2006 až 2010 bol predsedom Medzinárodnej asociácie novinárov (IPA) v Bruseli a hosťujúcim profesorom v rámci špecializovaného magisterského štúdia Európska žurnalistika a komunikácia v IHECS v Bruseli. (ehp)

---



## Jacques Delors, muž kolektívneho úsilia

Jacques Delors nás opustil po dlhom živote aktívnej angažovanosti, no plody jeho práce s nami zostávajú. Priamo prispel k vybudovaniu dôležitých oblastí európskeho projektu, z ktorých dodnes profitujeme, ako je jednotný trh, schengenský priestor, Erasmus, euro, Kohézny fond. Za európskym dielom sa skrýva etika konania.

Jacques Delors dal verejnej angažovanosti punc vznešenosti. Tento aktivista, ako sa rád skromne označoval, sa pri svojej činnosti v združeniach, odborových zväzoch a neskôr v politickej sfére inšpiroval najmä myšlienkou personalizmu Emmanuela Mouniera. Vďaka svojej hlbokkej kresťanskej viere, ktorú však navonok nepredvádzal, videl v každom jedinečnú osobnosť, ktorá je súčasťou siete spoločenských väzieb. Uvedomoval si, že táto sieť je absolútne nevyhnutná pre akékoľvek kolektívne úsilie.

Tohto sociálneho demokrata znepokojoval vzostup individualizmu. Spoliehal sa na angažovanosť v spoločnosti, v ktorej každý plní svoju úlohu v záujme spoločného blaha. Jeho meno je neoddeliteľne späté s konzultáciami, spoločným riadením, kolegiálnosťou a inými formami kolektívnej činnosti, ktoré presadzoval a požadoval. Prikladal preto veľký význam Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, ku ktorých vzniku prispel. Rešpektoval sprostredkovateľov a veril v úprimný sociálny dialóg v duchu kompromisu.

Tento dialóg uplatňoval na európskej úrovni, kde ho rozšíril aj na dialóg s predstaviteľmi náboženstiev. Jacques Delors nebol spasiteľom. Hoci bol samouk, nepovažoval sa za človeka, ktorý sa vypracoval sám. Vnímal sám seba skôr ako osobu, ktorú rozvíjali ľudia okolo neho a ktorá sa rozvíjala spolu s nimi. Tento osobný rozvoj sa zakladal na tom, že sa angažoval. Jeho myšlienky sa neustále vyvíjali a inšpirovali spätnou väzbou, ktorú dostával v súvislosti so svojou činnosťou. Tento zásadový muž s presvedčením hlboko zakoreneným v jeho zanietennej viere však nebol väzňom limitovanej ideológie. Pri každom kroku vpred jasne vychádzal z reality, z pochopenia situácií a z úcty k národným tradíciám.

Pre neho bola dôležitejšia skutočnosť než myšlienka, ktorú však vedel presadiť, ak to bolo potrebné. Preto bol schopný uchopiť myšlienku jednotnej meny a zároveň hneď od začiatku podporovať zjednotenie Nemecka, čo sa po páde Berlínskeho múru stalo nevyhnutnosťou. Je pravda, že svet a jeho súčasné nepokoje nezodpovedajú Európe v ére Jacquesa Delorsa. Úspechy, ktoré dosiahol, ako je vnútorný trh, sa musia prispôbiť a dokončiť vzhľadom na významné hrozby. Sú však základom, o ktorý sa môže oprieť naša činnosť v súčasnosti. A pri diskusiách by sa európski lídri mohli inšpirovať jeho inkluzívnym, jasným prístupom k realite a jeho zásadovou nezlomnosťou v kombinácii s jeho ochotou robiť kompromisy s cieľom spoločne napredovať.

**Sébastien Maillard, osobitný poradca a bývalý riaditeľ (v rokoch 2017 - 2023) Inštitútu Jacquesa Delorsa**

---



## Lorenzo Consoli: Veľkosť a prehry Jacqua Delorsa

Jacques Delors, ktorý nás opustil 27. decembra 2023, si budeme pamätať ako najväčšieho, najefektívnejšieho a najvizionárskeho predsedu Európskej komisie, ktorý vedel predvídať budúci vývoj. Budeme si ho pamätať ako zakladateľa zjednotenej Európy, akými boli dávno pred ním Jean Monnet a Robert Schuman.

Predseda Komisie bol pred jeho nástupom len obyčajným európskym byrokratom, ale práve jeho zásluhou získala táto funkcia na význame a časom ju všetci uznali za rovnocennú s funkciou hlavy štátu a predsedu vlády. Počas desiatich rokov svojho pôsobenia vo funkcii – od roku 1985 do roku 1995 – aj vďaka podpore nemeckého kancelára Helmuta Kohla a francúzskeho prezidenta François Mitterranda, sa dôrazne a odhodlane zasadzoval za proces európskej integrácie. Najskôr ho bezodkladne obnovil, pričom jeho cieľom bolo do roku 1992 transformovať spoločný trh na skutočný jednotný trh, ktorého základom bude colná únia. Potom, keď bol samotný jednotný trh ešte len v štádiu realizácie, spustil svoj ďalší veľký projekt, ktorým bola menová únia. Zároveň pracoval aj na rozšírení právomocí Spoločenstva založením Európskej únie prostredníctvom Maastrichtskej zmluvy.

Ako prvý sa tiež zaoberal „demokratickým deficitom“ Spoločenstva.

Navrhol a dosiahol pridelenie väčších právomocí Európskemu parlamentu, najskôr prostredníctvom postupu spolupráce (ustanoveného v Jednotnom akte) a potom (počnúc maastrichtskou reformou) prostredníctvom spolurozhodovania, ktoré napokon prisúdilo štrasburskému zhromaždeniu skutočnú spoluzákonodarnú úlohu v otázkach, o ktorých Rada rozhoduje kvalifikovanou väčšinou.

Cesta k strategickému cieľu jednotného trhu sa začala dvoma dokumentmi: správou o nákladoch spôsobených nečinnosťou na európskej úrovni, ktorá preukázala ekonomický prínos odstránenia zostávajúcich vnútorných regulačných prekážok, a prvou bielou knihou, v ktorej boli identifikované všetky legislatívne opatrenia (približne 200) potrebné na odstránenie týchto prekážok.

Delors od začiatku označil posilnenie európskych rozhodovacích mechanizmov a inštitúcií za základný nástroj na dokončenie projektu. Navrhol preto Jednotný európsky akt, prvú skutočnú reformu Rímskych zmlúv z roku 1957, ktorými boli založené Európske spoločenstvá (spoločný trh a Euratom), a presvedčil členské štáty, aby ju schválili (1987).

Jacques Delors následne zohral zásadnú úlohu pri novom vymedzení finančného rámca Spoločenstva, keď v rámci tzv. prvého Delorsovho balíka (1988 – 1992) došlo k výraznému zvýšeniu rozpočtových prostriedkov na 1,20 % celkového HDP členských štátov a v rámci druhého Delorsovho balíka (1993 – 1999) na 1,27 % a k výraznému zvýšeniu prostriedkov na „hospodársku a sociálnu súdržnosť“ (regionálne a štrukturálne politiky), ktoré sa považovali za nevyhnutný protipól zjednotenia vnútorného trhu. Ešte dôležitejšia však bola systémová zmena rozpočtového rámca EÚ, ktorý sa z ročného zmenil na strednodobý (sedemročný), a to od prijatia dvoch „Delorsových balíkov“.

Tým sa predišlo každoročnému opakovaniu vyčerpávajúcich finančných rokovaní medzi členskými štátmi, ktoré spomaľovali prácu európskych inštitúcií celé mesiace. Ďalším kľúčovým prvkom, ktorý Delors zaviedol do európskych politík, bol dôraz na sociálny rozmer (bol to on, kto okrem iného inicioval „sociálny dialóg“ medzi podnikmi, odbormi a európskymi inštitúciami). Jeho sociálny program, ktorý predpokladal aj harmonizáciu nástrojov na ochranu pracovníkov v prípade krízy a na boj proti tlaku na premiestňovanie

výrobných činností, však patril k jeho nedokončeným dielam.

Najťažšiu porážku však utrpel v súvislosti so svojou druhou bielou knihou, ktorá sa týkala rastu, zamestnanosti a konkurencieschopnosti a ktorú v roku 1993 predstavil vo veľkom štýle ako posledný veľký projekt svojho funkčného obdobia. Išlo o návrh na oživenie a stimuláciu hospodárstva (mal byť financovaný sumou 20 miliárd eur počas 20 rokov) založený okrem iného na spoločnej emisii dlhu (8 miliárd eur ročne), ako aj na príspevkoch z rozpočtu Spoločenstva a pôžičkách od Európskej investičnej banky s cieľom podporiť výstavbu dopravnej a telekomunikačnej infraštruktúry a sériu ďalších hospodárskych a sociálnych iniciatív (v podstate predzvesť toho, čo sa o viac ako 20 rokov neskôr stalo nástrojom NextGenerationEU v reakcii na pandemickú krízu).

Tento plán, ktorý Európska rada najskôr privítala, neskôr ministri financií EÚ kritizovali a upustili od neho. Po desiatich rokoch na vrchole kariéry prišlo k poklesu popularity a vlne ústupu, počas ktorej mu vyčítali prílišné ambície, centralizujúci jakobinizmus a prehnanú reguláciu. Niektoré jeho myšlienky sa paradoxne neskôr opäť ujali, ako napríklad transeurópske siete alebo program SURE, ktorým sa podporili systémy ochrany pracovníkov pred stratou zamestnania a príjmu počas koronavírusovej krízy.

## AKTUALITY EHSV



### Výročie založenia EHSV: EÚ potrebuje ešte intenzívnejší sociálny dialóg

**EHSV je úspešným príkladom, ale Európska únia musí vyvinúť ešte väčšie úsilie na dodržiavanie svojej spoločenskej zmluvy, prejavenie solidarity a zabezpečenie spravodlivého hospodárstva a inkluzívnosti. To je kľúč k zachovaniu európskych hodnôt.**

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) bol zriadený Rímskou zmluvou (podpísanou v marci 1957) a jeho prvé plenárne zasadnutie sa uskutočnilo v máji 1958. Doterajšie skúsenosti výboru a ponaučenia do budúcnosti boli predmetom diskusie s názvom „**Oslavy 65. výročia vzniku Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru: posilňovanie postavenia občianskej spoločnosti a obrana demokracie**“, ktorá sa konala 13. decembra 2023 v Bruseli. „Za uplynulých 65 rokov výbor vybudoval skutočnú platformu, kde môže občianska spoločnosť slobodne vyjadrovať svoje názory v snahe zlepšiť

právne predpisy EÚ. V meniacom sa geopolitickom kontexte je hlas silnej a nezávislej občianskej spoločnosti dôležitejší než inokedy. Jednou z úloh občianskej spoločnosti je dohliadať na to, aby sa uplatňoval systém brzd a protiváh a rešpektovali zásady právneho štátu a základné práva a hodnoty, to znamená, aby nikto

nebojkotoval demokraciu,“ uviedol predseda EHSV **Oliver Röpke**.

Členovia EHSV zastupujú rozmanité organizácie občianskej spoločnosti v celej Európe vrátane podnikov, odborových zväzov a iných záujmových skupín. Výbor je poradným orgánom EÚ, ktorý vypracúva stanoviská pre Európsku komisiu, Radu EÚ a Európsky parlament, a tak zabezpečuje komunikáciu medzi európskymi inštitúciami s rozhodovacou právomocou a občanmi EÚ. „EHSV má 65 rokov a možno by sa niekomu zdalo, že je čas odísť do dôchodku. Opak je však pravdou. Teraz, keď mnohí Európania zápasia s ťažkosťami, je EHSV potrebný viac než kedykoľvek predtým. Pokusom ignorovať úlohu organizovaného sociálneho dialógu by sa malo zabrániť. Ostatné inštitúcie EÚ by nás mali stále viac počúvať,“ zdôraznil **George Dassis**, bývalý predseda EHSV a predseda Združenia bývalých členov EHSV.

Ako bolo vyzdvihnuté počas debaty, EHSV bol v nedávnej minulosti jedným z hlavných partnerov v diskusii o Európskom pilieri sociálnych práv. Okrem toho sa v plnej miere zapojil do Konferencie o budúcnosti Európy, pričom v jej konečných odporúčaniach bol výslovne spomenutý ako nástroj na zvýšenie účasti a transparentnosti v demokracii EÚ. Medzi nedávne príklady priekopníckej úlohy EHSV patrí aj skutočnosť, že výbor ako prvý vyzval na vytvorenie skutočnej európskej zdravotnej únie a bol v popredí pri navrhnutí „práva na opravu“. Predseda skupiny Zamestnávateľa **Stefano Mallia** podčiarkol, že dosah práce EHSV je veľmi dôležitý, pričom poukázal na zlepšenia, ktoré sa od roku 1958 vykonali v právnych predpisoch: „V uplynulých mesiacoch sme dosiahli viacero kľúčových cieľov vrátane kontroly konkurencieschopnosti a modrej dohody EÚ. A budeme sa ďalej usilovať sprostredkovať názory ľudí, ktorých zastupujeme.“

Transformácia energetiky, zvládnutie klimatickej krízy a reakcia na geopolitickú hrozbu, ktorú predstavuje Rusko, to je len niekoľko z výziev, ktoré dokazujú, že je ešte viac potrebné, aby EHSV pomáhal dosiahnuť konsenzus v záujme spoločného blaha, presadiť hodnoty európskej integrácie a zlepšiť participatívnu demokraciu a situáciu organizácií občianskej spoločnosti. „EHSV už 65 rokov poskytuje zástupcom odborových zväzov platformu na zmysluplné diskusie so zamestnávateľmi, organizáciami občianskej spoločnosti a ďalšími inštitúciami Európskej únie. Jeho úspech spočíva v spolupráci. Keďže výbor združuje zástupcov mnohých rôznych skupín spoločnosti, dokážeme vypracúvať stanoviská zohľadňujúce viacero odlišných uhlov pohľadu. Vďaka tejto inkluzívnosti je naša práca v súlade s demokratickými zásadami,“ vyhlásila predsedníčka skupiny Pracovníci **Lucie Studničná**.

Predseda skupiny Organizácie občianskej spoločnosti **Séamus Boland** vyzval EHSV, aby sa plne zmobilizoval pred voľbami do Európskeho parlamentu. „Na spoločné európske výzvy musí EÚ uplatňovať kolektívne riešenie problémov. Či sa to podarí dosiahnuť, to bude do veľkej miery závisieť od výsledkov volieb do Európskeho parlamentu. EHSV a jeho členovia majú na to mandát a je ich povinnosťou osloviť občanov prostredníctvom svojich sietí organizácií občianskej spoločnosti s cieľom bojovať proti dezinformáciám, rozohnať obavy a nastoliť väčšiu dôveru. Takisto musíme zopakovať svoju výzvu, aby sa zaviedli reálne opatrenia, ktoré umožnia presadiť dialóg s občianskou spoločnosťou na úrovni EÚ vo všetkých oblastiach politiky.“

[Viac o histórii EHSV sa dozviete tu.](#) (ab)

---



## Isabelle Le Galo Flores, nová generálna tajomníka Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Predsedníctvo Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru (EHSV) 12. decembra 2023 rozhodlo o vymenovaní **Isabelle Le Galo Flores** za novú generálnu tajomníčku EHSV.

Isabelle Le Galo Flores získala magisterský titul z matematického inžinierstva, ako aj komunikačných a mediálnych štúdií a medzinárodných vzťahov. Počas svojej kariéry zastávala rôzne riadiace funkcie, naposledy funkciu zástupkyne generálnej riaditeľky pre Španielsko v Nadácii Daniela a Niny Carassových, kde sa okrem iného venovala otázkam udržateľných potravinových systémov a občianstva prostredníctvom umenia.

Generálny tajomník EHSV má výkonnú funkciu, poskytuje pomoc a poradenstvo štatutárnym orgánom EHSV a riadi približne 700 zamestnancov. **Isabelle Le Galo Flores** nastúpila do funkcie 16. januára

na obdobie piatich rokov. Túto funkciu pred ňou zastával Gianluca Brunetti, ktorého mandát vypršal 31. decembra 2023. (ehp)



## EHSV žiada, aby sa zintenzívnilo politické úsilie na odstránenie bezdomovectva

**Každú noc prespí na ulici alebo v útulku takmer 900 000 ľudí v EÚ. Počet ľudí bez domova sa za posledných 15 rokov viac než zdvojnásobil, EHSV preto vyzýva členské štáty a EÚ, aby prijali okamžité opatrenia.**

EHSV požaduje rýchlo zaviesť komplexnú stratégiu EÚ na boj proti bezdomovectvu a účinné vnútroštátne politiky v tejto oblasti, aby bolo možné dosiahnuť do roku 2030 výrazné zníženie miery bezdomovectva, ktoré predstavuje jednu z najextrémnejších foriem sociálneho vylúčenia.

„Žiadame, aby sa vytvorila stratégia EÚ v oblasti bezdomovectva, do ktorej bude plne zapojená európska platforma na boj proti bezdomovectvu (EPOCH) a ktorá umožní zahrnúť vnútroštátne politiky zamerané na bezdomovectvo do európskeho semestra,“ uviedla

spravodajkyňa stanoviska EHSV na tému [Rámec EÚ pre vnútroštátne stratégie na pomoc bezdomovcom](#) **Maria del Carmen Barrera Chamorro**.

Stratégiu musí podporiť odporúčanie Rady, preto EHSV vyzýva belgické predsedníctvo Rady EÚ, aby začalo pracovať na jeho príprave. Zároveň žiada Komisiu, aby bezodkladne vypracovala návrh na nový viacročný

program, ktorý bude pokračovať až do konca jej nasledujúceho funkčného obdobia.

„EHSV chce, aby bezdomovectvo bolo naďalej prioritou sociálnej politiky EÚ pred voľbami do Európskeho parlamentu a aj po nich. Potrebujeme strategický posun v zameraní od riešenia problémov týkajúcich sa bezdomovectva k jeho reálnemu odstráneniu do roku 2030,“ vyhlásil spoluspravodajca stanoviska **Ákos Topolánszky**.

EHSV odporúča, aby sa v záujme riešenia akútneho problému bezdomovectva aktívne presadzovala zásada „bývanie ako prvé“. V súlade s touto zásadou sa bývanie nepovažuje len za prístrešie, ale aj za nástroj opätovného začlenenia do spoločnosti. Ide o to, aby sa zabezpečili dlhodobé riešenia v oblasti bývania, ktoré by neboli podmienené preukázaním pokroku v osobnom rozvoji alebo prijatím podpory.

Prístup zameraný na bývanie už podporila aj Lisabonská deklarácia, ktorú v roku 2021 podpísalo 27 členských štátov EÚ, európske inštitúcie a viaceré európske mimovládne organizácie. Táto deklarácia je politickým základom pre vytvorenie platformy EPOCH a jej signatári sa rozhodli spolupracovať v boji proti bezdomovectvu na úrovni EÚ a usilovať sa o jeho odstránenie do roku 2030. EHSV však v stanovisku konštatuje, že napriek politickému úsiliu sa problém bezdomovectva dostatočne nerieši ani na európskej, ani na vnútroštátnej úrovni.

Jedinou krajinou, ktorej sa v posledných dvoch desaťročiach darí nepretržite znižovať počet bezdomovcov, je Fínsko. (II)



## Podpredsedníčka španielskej vlády Nadia Calviño tvrdí, že Európa musí naďalej zohrávať vedúcu úlohu

**Hospodárstvo a financie, digitalizácia, konkurencieschopnosť a podnikanie, a obchod. V týchto štyroch oblastiach dosiahlo španielske predsedníctvo Rady Európskej únie od júla do decembra 2023 pokrok.**

Prvá podpredsedníčka španielskej vlády a ministerka hospodárstva a digitalizácie **Nadia Calviño** na decembrovom plenárnom zasadnutí zhrnula závery rotujúceho predsedníctva EÚ a okrem iného spomenula prehĺbenie hospodárskej a menovej únie, okamžité platby v bankovníctve, reformu trhu s elektrickou energiou a podpísanie dohody o rozšírenom obchode s Čile.

**Pani Calviño**, ktorá sa 1. januára 2024 ujala funkcie prezidentky Európskej investičnej banky (EIB), tiež zdôraznila témy, ktorým sa bude musieť Európska únia čoskoro venovať, najmä vzhľadom na nadchádzajúce voľby do Európskeho parlamentu. „Svet prechádza obrovskými zmenami a tektonické platne vytvorené po druhej svetovej vojne sa posúvajú,“ povedala. „Musíme zabezpečiť, aby v tomto novom priestore EÚ naďalej viedla najdôležitejšie diskusie vo svete, riešila hlavné

výzvy a chránila svoje európske hodnoty.“

V súvislosti s rušným polrokom, ktorý sa práve končí, dodala, že „spolupráca s ostatnými európskymi inštitúciami, a najmä s EHSV prispela k jeho úspechu. Moja prítomnosť svedčí o silnom záväzku španielskej vlády voči sociálnym partnerom, sociálnemu dialógu a občianskej spoločnosti. Snažíme sa pozorne počúvať názory občianskej spoločnosti a zohľadňovať ich v našej práci.“ (mp)



## Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím: o krok bližšie k dosiahnutiu voľného pohybu osôb so zdravotným postihnutím v EÚ

**EHSV požaduje rozšírenie rozsahu pôsobnosti návrhu Komisie týkajúceho sa európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, aby zahŕňal dlhšie pracovné alebo študijné pobyty s cieľom zabezpečiť voľný pohyb osôb so zdravotným postihnutím v EÚ.**

EHSV privítal návrh Komisie zaviesť európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz, pretože ho považuje za prvý krok k tomu, aby sa osoby so zdravotným postihnutím mohli voľne pohybovať v EÚ.

**Ioannis Vardakastanis**, hlavný spravodajca stanoviska EHSV na tému [Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz](#), ktoré bolo predložené na plenárnom zasadnutí EHSV 14.

decembra, uviedol, že „návrh na zavedenie oboch preukazov sa bude týkať viac ako 80 miliónov Európanov so zdravotným postihnutím. Ide o

veľmi dôležitý krok smerom k odstráneniu závažných prekážok a zabezpečeniu toho, aby osoby so zdravotným postihnutím, či už ide o európskych obyvateľov alebo štátnych príslušníkov tretích krajín s legálnym pobytom v niektorom členskom štáte, mohli využívať základnú zásadu, na ktorej je Únia založená, a to slobodu pohybu. Na tomto základe budú v budúcnosti vypracované ďalšie politiky.“

EHSV však upozornil, že návrh neodstraňuje niektoré z najzávažnejších prekážok brániacich voľnému pohybu Európanov so zdravotným postihnutím, konkrétne nedostatočnú prenosnosť dávok súvisiacich so zdravotným postihnutím, ak sa presťahujú do iného členského štátu EÚ za prácou alebo štúdiom. EHSV vo svojom stanovisku z vlastnej iniciatívy žiada rozšíriť rozsah pôsobnosti návrhu tak, aby osoba so zdravotným postihnutím, ktorá sa presťahovala, mohla dočasne využívať preukazy s cieľom naďalej poberať dávky spojené so sociálnou politikou alebo vnútroštátnymi systémami sociálneho zabezpečenia,

čo v súčasnosti neplatí. Ak sa niekto presťahuje z jedného členského štátu do druhého, po prekročení hraníc stráca nárok na akékoľvek dávky súvisiace so zdravotným postihnutím, a to až do doby, kým sa jeho zdravotné postihnutie v novom členskom štáte opätovne neposúdi.

Tento proces posudzovania môže trvať viac ako rok a počas prechodného obdobia zostáva osoba bez akéhokoľvek uznania jej nárokov alebo podpory. „Žiadame o rozšírenie rozsahu pôsobnosti, aby sa zabezpečilo, že v novej krajine počas tohto obdobia nevznikne žiadne právne vákuum a nedôjde k prerušeniu poskytovania dávok. Ľudia so zdravotným postihnutím tak budú môcť od začiatku žiť v dôstojných podmienkach,“ uviedol **Ioannis Vardakastanis**. (II)



## COP28: občianska spoločnosť požaduje po etnejšie opatrenia na záchranu klímy

**Organizácie občianskej spoločnosti vyjadrujú sklamanie z výsledkov konferencie COP28, ale považujú ich za platformu pre intenzívnejšiu európsku činnosť na globálnej scéne. Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) nepoľavuje vo svojom úsilí o riešenie klimatickej krízy, pričom zdôrazňuje potrebu väčších ambícií a zapojenia mládeže.**

COP28 predstavuje historický posun, keďže krajiny sa prvýkrát za tridsať rokov zaviazali postupne ukončiť využívanie fosílnych palív v energetických systémoch. Predseda EHSV **Oliver Röpkke** uznáva tento pokrok, ale trvá na úplnom vyradení fosílnych palív a zdôrazňuje význam zapojenia mladých ľudí do tohto úsilia.

Vyjednávači Európskej únie tvrdia, že sa darí dosahovať úspechy pri plnení cieľa Parížskej dohody, ktorým je obmedzenie nárastu globálnej teploty. COP28 sa zameriava na odvetvie energetiky, pričom cieľom je 43 % zníženie emisií do roku 2030 a dosiahnutie nulovej bilancie emisií do roku 2050. Dohoda je však terčom kritiky vzhľadom na jej nedostatky vrátane neistoty týkajúcej sa splnenia cieľa, ktorým je obmedzenie globálneho otepľovania na 1,5 °C, vplyvu krajín vyvážajúcich ropu a slabých finančných prostriedkov na podporu prechodu.

Spolupredsedačka Rímskeho klubu **Sandrine Dixon-Declève** varuje pred rastúcou majetkovou nerovnosťou a sociálnym napätím vyplývajúcim z neprimeraného rozdelenia bremena. Mládežnícka delegátka EHSV **Diandra Ni Bhuchalla** tvrdí, že je zdrvená výsledkom konferencie COP28, pričom zdôrazňuje význam skúseností obyčajných ľudí v boji proti lobistom za používanie fosílnych palív.

Napriek týmto obavám členovia EHSV uznávajú pozitívne aspekty dubajskej dohody a avizujú, že budú riešiť jej nedostatky, pričom naliehajú na ostatné inštitúcie EÚ, aby urobili to isté. Hlavným poslanstvom diskusie EHSV je rozhodný záväzok: „Nevzdáme sa“ urýchleného riešenia klimatickej krízy prostredníctvom pokračujúcich opatrení EÚ a OSN. (ks)



## EÚ musí vo svojej politike vonkajšej činnosti uprednostniť diplomaciu v oblasti klímy

**EÚ by mala presadzovať diplomaciu v oblasti klímy ako hlavnú politiku vo svojej vonkajšej činnosti, zdôraznil Európsky hospodársky a sociálny výbor vo svojom stanovisku prijatom na decembrovom plenárnom zasadnutí. Na prispôbenie svojej diplomacie v oblasti klímy súčasnému geopolitickému prostrediu a cieľom OSN v oblasti udržateľného rastu potrebuje EÚ spoľahlivý a dôveryhodný strategický plán.**

EHSV je presvedčený, že cesta vpred spočíva v tom, že sa diplomacia v oblasti klímy povýši na hlavnú činnosť v zahraničných vzťahoch EÚ.

Predseda skupiny Zamestnávateľa a spravodajca stanoviska **Stefano Mallia** zdôraznil: „Nesmieme mrhať čas, ak sa chceme vyhnúť nenapraviteľným škodám. Diplomacia v oblasti klímy je preventívna

diplomacia. Preto je naliehavo potrebné povýšiť diplomaciu v oblasti klímy na hlavnú činnosť EÚ v oblasti vonkajších vecí a zahraničnej politiky.“

EHSV nabáda EÚ, aby prijala komplexnú stratégiu diplomacie v oblasti klímy s krátkodobými a dlhodobými prioritami, ktorá by začlenila opatrenia v oblasti klímy do všetkých oblastí vonkajších vzťahov vrátane bezpečnosti a obrany, obchodu, investícií, dopravy, migrácie, rozvojovej spolupráce, finančnej a technickej pomoci, kultúry a zdravia.

Účinné vykonávanie Európskej zelenej dohody na vnútornej úrovni poskytuje EÚ dôveryhodnosť, aby ovplyvňovala a inšpirovala ostatných, aby sa takisto vydali cestou [k] udržateľnosti. Preto EHSV apeluje na členské štáty a inštitúcie, aby zabezpečili lepšiu koordináciu medzi aktérmi EÚ v snahe zosúladiť ich politiky s cieľmi v oblasti klímy a urýchliť vnútroštátne opatrenia na vykonávanie Zelenej dohody.

Ako poznamenal spravodajca **Stefano Mallia**: „Musíme interne posúdiť, či dokážeme dosiahnuť ciele, ktoré sme si stanovili v rámci Zelenej dohody. Keď si dáme doma všetko do poriadku, mali by sme spolupracovať so susednými krajinami, podporovať ich hospodársku diverzifikáciu, formovať plány spravodlivej transformácie a podporovať projekty v oblasti adaptácie a riadenia rizík s cieľom predchádzať rizikám súvisiacim s nestabilitou a znižovať ich. (mt)



## [Akt o kritických liekoch na zabezpečenie farmaceutickej nezávislosti Európy](#)

**Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) vo svojom nedávno prijatom [stanovisku](#) varuje, že ak sa EÚ bude priveľmi spoliehať na dovoz účinných farmaceutických látok a hotových liekov z Ázie, môže ohroziť zdravie a blaho svojich občanov. EHSV preto navrhuje, aby sa vypracoval akt o kritických liekoch.**

Európska únia má čoraz väčšie ťažkosti zabezpečiť dodávky základných liekov, pričom väčšina účinných farmaceutických látok a hotových liekov sa v súčasnosti dováža z Ázie. Toto spoliehanie sa na externých dodávateľov vyvoláva obavy, či je EÚ dostatočne odolná voči narušeniam v dodávateľskom reťazci, volatilitate cien a možným geopolitickým rizikám.

„Tým, že sa spoliehame na externých dodávateľov základných liekov, ohrozujeme zdravie našich občanov. Musíme urýchlene konať, aby sme

zabezpečili, že Európania budú mať prístup k liekom, ktoré potrebujú,“ vyhlásil **Lech Piławski**, spravodajca pre stanovisko EHSV.

EHSV odporúča, aby sa v snahe rozptýliť tieto obavy zriadil nový mechanizmus na podporu výroby účinných farmaceutických látok a hotových liekov v Európe. Navrhovaný akt o kritických liekoch by bol koncipovaný ako komplexný mechanizmus EÚ vo forme nariadenia s cieľom aktívne podporovať výroby účinných farmaceutických látok a hotových liekov v Európskej únii. Tento mechanizmus by poskytoval finančné prostriedky na výskum a vývoj, rozvoj infraštruktúry a prevádzkové náklady.

Zavedenie týchto odporúčaní do praxe si bude vyžadovať značné investície a spoluprácu medzi členskými štátmi EÚ. EHSV vyzýva Európsku komisiu, aby prevzala vedúcu úlohu pri koordinácii tohto úsilia a vypracovala komplexnú stratégiu, ktorá dokáže zaistiť zdravotnú bezpečnosť Európy, podporiť hospodársku prosperitu a zabezpečiť cenovú dostupnosť liekov pre občanov EÚ. (gb)

---



## EHSV požaduje prispôsobené pakty na podporu vzdialených regiónov EÚ

**Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) vo svojom stanovisku prijatom na plenárnom zasadnutí navrhol stratégiu na riešenie sociálno-ekonomických problémov, ktorým čelia ostrovy, horské regióny a riedko osídlené oblasti EÚ. EHSV žiada, aby sa opatrenia EÚ prijímali prostredníctvom politiky súdržnosti, pričom zdôrazňuje potrebu prispôsobených stratégií, spoľahlivých údajov a osobitných mechanizmov pre udržateľný rast.**

Vzdialené regióny EÚ, od ostrovov až po horské a riedko osídlené oblasti, zápasia s hospodárskymi, sociálnymi a environmentálnymi problémami, ktoré brzdia ich pokrok. Izolované ostrovy čelia vysokým nákladom v

dôsledku svojej izolácie, zatiaľ čo zmena klímy predstavuje riziko pre horské oblasti. Klesajúci počet obyvateľov v riedko osídlených oblastiach si vyžaduje inovatívne stratégie rastu. Spravodajca EHSV **Ioannis Vardakastanis** zdôrazňuje potrebu prispôsobených prístupov, ktoré zohľadňujú osobitosti každého regiónu. Výbor sa vo svojom stanovisku zasadzuje za súdržné opatrenia EÚ, pričom zdôrazňuje regionálnu solidaritu s cieľom zabrániť marginalizácii. EHSV navrhuje využiť silný právny základ politiky súdržnosti EÚ a odporúča osobitné fondy a pakty, ako napríklad *pakt ostrovov* alebo *pakt horských oblastí*, na riešenie jedinečných výziev, podľa vzoru stratégií, ktoré sa úspešne uplatňujú v mestských alebo vidieckych oblastiach. Riešenia zahŕňajú hospodárske, sociálne a environmentálne aspekty, ktoré si vyžadujú rôzne opatrenia od znižovania prevádzkových nákladov až po podporu vytvárania pracovných miest a zachovanie miestnej kultúry. Informované rozhodovanie je podmienené presnými údajmi a budovaním kapacít, ako aj podporou aktívneho dialógu medzi zainteresovanými stranami na úrovni EÚ a na vnútroštátnej a miestnej úrovni s cieľom formovať politiky, ktoré zohľadňujú osobitosti týchto regiónov v rámci EÚ. (tk)



## EHSV rozvíja víziu, ako posilniť konkurenčnú výhodu finančného sektora EÚ

**Finančný sektor, najmä bankovníctvo, rozhodujúcim spôsobom pomáha zvyšovať konkurencieschopnosť hospodárstva EÚ, pretože do veľkej miery ovplyvňuje financovanie, ako aj nevyhnutný prechod na udržateľnosť. V stanovisku, ktoré bolo prijaté na plenárnom zasadnutí, Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) vyzdvihuje kľúčové spôsoby, ako tento sektor posilniť a zvýšiť jeho príspevok k strategickej autonómii EÚ, a tiež ciele, ktoré to pomôžu dosiahnuť.**

Odolný finančný systém je prioritou pre transformáciu hospodárstva EÚ. Napriek snahe zaviesť kontroly konkurencieschopnosti a zlepšiť právne predpisy pomocou programu REFIT však určité problémy pretrvávajú.

Spravodajca EHSV **Antonio García del Riego** upozorňuje, že nedokončená banková únia a únia kapitálových trhov bránia trhovej jednote, v dôsledku čoho banky EÚ zaostávajú za svetovými. Tento problém bude treba riešiť pomocou dôkladných hodnotení, aby sa zabezpečil konkurencieschopný a odolný finančný sektor. Spravodlivá hospodárska súťaž má zásadný význam pre stabilitu a rast, ale vyžaduje si silnejšie regulačné rámce na ochranu rozmanitosti bankového sektora. EHSV vyzdvihuje úlohu spravodlivej hospodárskej súťaže v snahe zabezpečiť stabilitu a prilákať investície a vyzýva, aby sa k dohľadu pristupovalo vyváženým spôsobom, ktorý podporuje digitalizáciu a udržateľnosť trhu. Hoci EHSV oceňuje, že EÚ bude do budúcich politik začleňovať kontrolu konkurencieschopnosti, poukazuje na to, že konkurencieschopnosť sa musí posilňovať tak, aby nedochádzalo k odchýlkam od globálnych noriem, ako sú normy rámca Bazilej III. Je nevyhnutné zosúladiť túto kontrolu so špecifikami finančného sektora. Dokončením únie kapitálových trhov sa zamedzí roztrieštenosti trhu, posilní sa finančná stabilita a podporí integrácia. EHSV zdôrazňuje, že účinné metódy hodnotenia, zapojenie zainteresovaných strán do posúdení vplyvu a spoľahlivé údaje pre informované rozhodovanie sú kľúčom k pokroku v tomto odvetví. (tk)



## Hlavnými zásadami stratégie Global Gateway by mali by? posúdenia vplyvu a aktívne zapojenie občianskej spoločnosti

**Cieľom iniciatívy v rámci stratégie Global Gateway je zabezpečiť otvorenú strategickú autonómiu EÚ, ktorá však musí vychádzať z posúdenia vplyvu, ako zdôraznil Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) vo svojom [stanovisku](#) prijatom na decembrovom plenárnom zasadnutí. EHSV navrhuje, že bude zohrávať aktívnejšiu úlohu v kľúčových fázach rozhodovania o rozvojových projektoch spojených so stratégiou Global Gateway.**

V rámci stratégie Global Gateway sa stanovuje záväzok zmobilizovať v rokoch 2021 až 2027 investície až do výšky 300 miliárd EUR s cieľom bojovať proti zmene klímy, zlepšiť digitálnu, energetickú a dopravnú pripojiteľnosť a posilniť zdravotnú, vzdelávaciu a výskumnú infraštruktúru

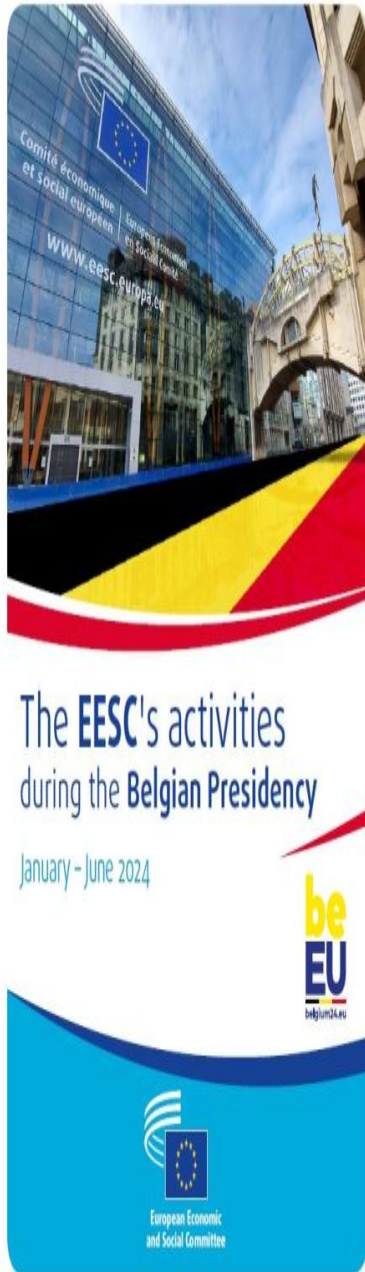
na celom svete.

EHSV však zdôrazňuje, že investičné programy iniciatívy v rámci stratégie Global Gateway musia byť založené na hodnotení vplyvu so zámerom zabezpečiť demokratickú zodpovednosť za rozvojové iniciatívy v partnerských krajinách, ako aj hospodársku, sociálnu a environmentálnu udržateľnosť projektov. Výbor zároveň vyjadruje výhrady k projektom financovaným z iných fondov EÚ, ktoré by sa mohli odchyliť od štandardného monitorovacieho procesu z dôvodu nejasných postupov posudzovania vplyvu jednotlivých projektov.

Člen EHSV a spravodajca stanoviska **Stefano Palmieri** zdôraznil, že v spojitosti s projektmi stratégie Global Gateway je potrebné dodržiavať viaceré zásady a ciele, a uviedol, že „súlady s hodnotami EÚ a predklanie podrobných posúdení vplyvu je dôležité pre zabezpečenie udržateľnosti týchto projektov.“

Výbor zároveň vyjadruje poľutovanie nad nedostatočným zapojením miestnych európskych aktérov do celkového procesu rozvoja. EHSV by chcel zohrávať aktívnejšiu úlohu v kľúčových fázach rozhodovacieho procesu o rozvojových projektoch súvisiacich so stratégiou Global Gateway a začať organizovať pravidelné stretnutia rady pre stratégiu Global Gateway s organizáciami občianskej spoločnosti a sociálnymi partnermi.  
(mt)

## Práve uverejnené: naše aktivity počas belgického predsedníctva Rady EÚ



Belgicko 1. januára prevzalo kormidlo EÚ a v kľúčovej prvej polovici roka 2024 bude predsedáť Rade EÚ. Najdôležitejšou udalosťou budú nepochybne júnové voľby do Európskeho parlamentu, v ktorých budú môcť občania a občianky Únie rozhodnúť o jej budúcom smerovaní. EHSV sa aktívne zapojí do informovania o voľbách a nabádania voličov a voličiek, aby šli k volebným urnám. „EHSV ako domov organizovanej občianskej spoločnosti bude úzko spolupracovať s belgickým predsedníctvom v snahe budovať silnejšiu, odolnejšiu a demokratickejšiu Európu,“ uviedol predseda EHSV **Oliver Röpke**.

Táto nová brožúra predstavuje aktivity EHSV v prvom polroku a najdôležitejšie spisy, na ktorých pracujú naše sekcie, ako aj prieskumné stanoviská, ktoré si vyžiadalo belgické predsedníctvo. Zaujímá vás, kto sú naši belgickí členovia?

[Tu](#) si môžete prečítať ich profil a zistiť, ktorý segment občianskej spoločnosti zastupujú. Informácie sú v holandčine, vo francúzštine, v nemčine a angličtine (cw).



## Poznaťte si do kalendára: Týždeň občianskej spoločnosti v EHSV, 4. – 7. marca 2024

Voľby do Európskeho parlamentu v júni 2024 rozhodnú o ďalšom smerovaní EÚ. EHSV ako inštitucionálny partner občianskej spoločnosti preto **rozbieha svoj prvý Týždeň občianskej spoločnosti**.

**Nezabudnite si dátum tohto podujatia poznačiť.**

Na tomto dôležitom podujatí sa zídu ľudia všetkých vekových kategórií z rôznych sfér činnosti, vrátane mladých ľudí, novinárov a zástupcov inštitúcií EÚ, aby diskutovali o témach, ktoré sú dôležité pre náš

každodenný život aj pre budúcnosť Európy.

V diskusia s názvom **Povstaňte za demokraciu!** sa budeme venovať hrozbám a výzvam spojeným s ochranou demokratických hodnôt a skúsime zistiť, čo občianska spoločnosť očakáva od budúcich lídrov EÚ. Naše odporúčania poslúžia ako podklady pri vypracovaní uznesenia EHSV o voľbách do Európskeho parlamentu.

**Týždeň občianskej spoločnosti** bude zahŕňať **päť hlavných iniciatív EHSV**:

- **Dni občianskej spoločnosti**: Organizácie občianskej spoločnosti: pilier demokracie a kľúčový hráč v úsilí zvládnuť súčasnú výzvu
- **Deň európskej iniciatívy občanov**: príležitosť na stretnutie zákonodarcov EÚ a zákonodarcov z jednotlivých štátov, aktivistov, občanov a subjektov občianskej spoločnosti
- **Vaša Európa, váš názor**: Zasadzovať sa za demokraciu a angažovať sa za Európu: priority mládeže na nasledujúce legislatívne obdobie EÚ
- **Cena pre občiansku spoločnosť**: 14. ročník Ceny EHSV pre občiansku spoločnosť venovaný duševnému zdraviu
- **Seminár pre novinárov**: Výzva, ako zmobilizovať Európanov pre voľby do Európskeho parlamentu

Pripojte sa k nám a nechajte sa inšpirovať našimi seminármi pod vedením odborníkov a diskusiami na vysokej úrovni. Vyjadrite svoje názory na otázky, ktoré budú kľúčové pre nový legislatívny cyklus, a stretnite sa s organizáciami občianskej spoločnosti a strojcami zmien z celej Európy!

Registrácia sa začne v januári 2024.

Viac informácií nájdete už čoskoro na [webovej stránke Týždňa občianskej spoločnosti #CivSocWeek](#) (mt)

---

## AKTUALITY SKUPÍN

## Ako a ?ím dosiahnu? skuto?nú strategickú autonómiu EÚ v hospodárskej oblasti?

### **Nová štúdia skupiny Zamestnávateľa v EHSV**

**EÚ vždy neúnavne podporovala hospodársku integráciu so zvyškom sveta. V mierovom svete, ktorý sa riadi systémom založeným na pravidlách, sa vďaka tejto stratégii Európa stala jednou z najdôležitejších svetových obchodných veľmocí a jedným z najprosperujúcejších regiónov.**

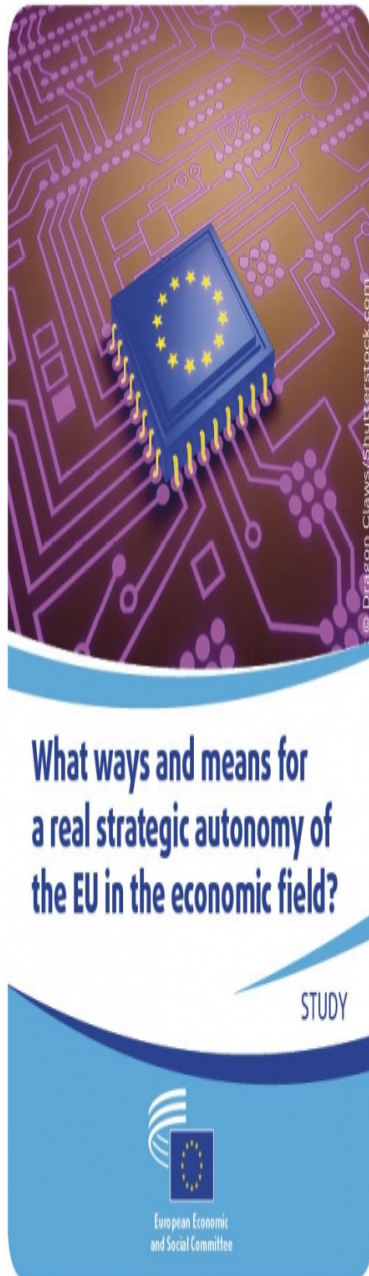
Pandémia ochorenia COVID-19 a následná invázia Ruska na Ukrajinu zásadne zmenili dynamiku otvorenosti a hospodárskej integrácie a zatienili dlhodobú snahu o zachovanie prosperity EÚ. Tieto rušivé udalosti len dokazujú, do akej miery je dôležité, aby sa EÚ stala odolnejšou a schopnejšou účinne chrániť svoje záujmy.

EÚ sa pripravuje reagovať na výzvy, ktoré by mohli znamenať posun od multilaterálneho obchodného systému založeného na pravidlách, ktorý bol typickým znakom obdobia po druhej svetovej vojne. Nemôže si dovoliť nemať jasnú predstavu o tom, čo znamená strategická autonómia.

Štúdia, ktorú vypracovalo Centrum pre európske politické štúdie (CEPS), sa venuje týmto komplexným otázkam, skúma zraniteľné miesta Európy a navrhuje viacero odporúčaní, ako strategickú autonómiu dosiahnuť. Zadávatel'om štúdie je EHSV na žiadosť jeho skupiny Zamestnávateľa a pripravilo ju CEPS.

Úplné znenie štúdie nájdete tu *(len v angličtine)*:

<https://europa.eu/!n98Tdd>





## EÚ v roku 2030, COP28 a naliehavá potreba spravodlivej transformácie

### Skupina Pracovníci v EHSV

**Výročná správa Európskej environmentálnej agentúry (EEA) o pokroku za rok 2023 nebola obzvlášť povzbudivá: EÚ nemusí splniť väčšinu cieľov do roku 2030. Mimoriadne zlé sú najmä vyhliadky týkajúce sa stopy spotreby, úrovne spotreby energie, obehovej výroby a ekologického poľnohospodárstva, pričom ostatné oblasti - od biodiverzity až po zmierňovanie zmeny klímy a adaptáciu na ňu - nevyzerajú o nič lepšie.**

Pokiaľ ide o výsledky COP28, prinášajú len slabú úľavu. Ako ukázala [diskusia na decembrovom plenárnom zasadnutí EHSV](#), občianska spoločnosť ani zďaleka nie je so závermi spokojná: v texte sa neuvádza dostatočne jasne, ako a kto má platiť, a samotné znenie obsahuje viac slov než konkrétnych opatrení ([napriek tomu, že sa v ňom po prvýkrát uvádza, že fosílna palivá sú príčinou klimatických zmien](#)). Cieľ obmedziť nárast globálnej priemernej teploty do konca storočia na 1,5 C° sa pravdepodobne nepodarí splniť, pretože toto zvýšenie teploty sa s najväčšou pravdepodobnosťou dosiahne [v priebehu piatich rokov](#). [Historicky najteplejším rokom bol rok 2023, pričom každý mesiac od júna bol v histórii najteplejší.](#)

Tento pochmúrny obraz nás však nesmie odradiť, ale skôr motivovať: musíme konať. Teraz nie je čas na nesmelé dobré úmysly (tých sme mali v minulosti dosť a pozrite sa, kde sme teraz), ani na [návrat k úsporným opatreniam](#). Zásady spravodlivej transformácie s hospodárskou, sociálnou a environmentálnou udržateľnosťou musia preniknúť do každej politiky EÚ. V súlade s najnovším [stanoviskom EHSV](#) na túto tému je potrebné prijať na úrovni EÚ smernicu o spravodlivej transformácii vo svete práce. Túto obrovskú úlohu, ktorá nás čaká, bude možné splniť len vtedy, ak sa na nej budú podieľať všetci. Ak sa náklady na ňu prenesú na najzraniteľnejších, ako sa to už často deje, krajne pravicový populizmus bude silnieť. A v čase, keď už ani jeho zástancovia nebudú môcť poprieť katastrofické dôsledky zmeny klímy, bude neskoro.

---



## Nová štúdia objasňuje náklady na klimatické zmeny pre domácnosti v celej EÚ

**Lorenza Campagnolo, koordinátorka výskumu, a tím [CMCC](#) zapojený do tejto štúdie**

Štúdia s názvom [Náklady na klimatické zmeny vznikajúce domácnostiam a rodinám v EÚ](#) bola skvelou príležitosťou na objasnenie toho, ako náklady spojené s adaptačnými opatreniami, politikami na zmiernenie zmeny klímy a vplyvom zmeny klímy ovplyvňujú domácnosti v EÚ v závislosti od toho, v ktorom regióne sa nachádzajú, a od ich sociálno-ekonomických podmienok. V štúdii sa uznáva, že v literatúre chýba rozsiahle posúdenie nákladov vyplývajúcich zo zmeny klímy so zameraním na domácnosti v EÚ.

Predkladá tiež novú metodiku a výsledky v kombinácii s informáciami [Eurostatu](#) o príjmoch a výdavkoch domácností, nebezpečenstvách súvisiacich s klímou a modelovacími nástrojmi. Autori štúdie považujú straty príjmov domácností a výdavky spôsobené zmenou klímy za priamy dôsledok

vplyvov zmeny klímy alebo potrieb v oblasti adaptácie.

V roku 2050 bude mať zmena klímy odlišný vplyv na jednotlivé regióny a sociálno-ekonomické skupiny EÚ. V prípade miernej zmeny klímy sa pravdepodobne zvýšia výdavky domácností na zdravie v severnej a južnej časti EÚ, výdavky na potraviny vo východných, západných a južných oblastiach, výdavky na elektrickú energiu vo všetkých regiónoch a na poistenie, najmä na severe. Tento nárast výdavkov bude veľkou záťažou pre chudobnejšie domácnosti, ktoré budú menej schopné diverzifikovať svoju spotrebu a prispôbiť sa. Zároveň dôjde k stratám príjmov z práce na juhu EÚ a k celkovej strate príjmov vo všetkých regiónoch.

Negatívny a regresívny vplyv (viac na chudobnejšie domácnosti ako na tie bohatšie) sa prejaví na širokej škále výdavkov na tovar/služby a zdrojoch príjmov, najmä na juhu EÚ (výdavky na zdravie, elektrickú energiu a poistenie a celkový príjem z práce), ale aj okrajovo vo východných (výdavky na potraviny) a severných regiónoch (výdavky na elektrickú energiu a poistenie). V dôsledku zmeny klímy sa pravdepodobne zvýši počet ľudí ohrozených chudobou v celej EÚ, čo by mohli obmedziť scenáre zmierňovania zmeny klímy, ktoré by podporili rýchlejší rast miezd nízkokvalifikovanej pracovnej sily v porovnaní s vysokokvalifikovanou pracovnou silou.

Hlavnými odporúčaniami pre tvorcov politik je uprednostniť regióny, ako v prípade južných častí EÚ, ktoré pociťujú negatívny a zároveň regresívny vplyv na domácnosti, a posilniť opatrenia na podporu príjmov a prispôbiť ich najzraniteľnejším zložkám obyvateľstva v týchto regiónoch. Náklady vyplývajúce zo zmeny klímy postihujú viacero odvetví, a preto si vyžadujú horizontálnu integráciu politik, aby sa zvýšila účinnosť tvorby politik.

Štúdiu, ktorú na žiadosť skupiny Organizácie občianskej spoločnosti vypracovalo stredisko CMCC, a jej zhrnutie je možné stiahnuť z [webovej stránky EHSV](#).

# JA VOLÍM. A TY?



## „Ja idem voli?. A ?o vy?“

Od decembra uverejňujeme v rubrike „Ja idem voli?. A čo vy?“ názory našich hostí na voľby do Európskeho parlamentu. Tentokrát je našou hostkou **Malgorzata Molęda-Zdziech**, poľská sociologička, politologička a aktívna komentátorka udalostí v Poľsku.

Je vedúcou katedry politických štúdií na Vysokkej škole ekonomickej vo Varšave a zástupkyňou rektora pre spoluprácu s Európskou úniou. Vo svojom článku komentuje významnú úlohu poľskej občianskej spoločnosti pri ovplyvňovaní výsledku posledných poľských národných volieb v októbri 2023. Poukazuje tiež na jednu z priorit budúceho poľského predsedníctva Rady EÚ, ktorá sa týka úlohy občianskej spoločnosti pri ochrane právneho štátu. (ehp)



## Ma?gorzata Mol?da-Zdziech: Ob?ianska spoločnosť a vo?by do Európskeho parlamentu v roku 2024

Občianska spoločnosť, to sú, stručne povedané, zoskupenia, ktoré sú schopné samy sa organizovať, definovať svoje ciele a dosahovať ich. V demokratických systémoch sú skupiny občianskej spoločnosti početné a rôznorodé, aby čo najviac reprezentovali rozmanitosť názorov a postojov svojich členov. V nedemokratických režimoch sú mimovládne organizácie najčastejšie v opozícii voči vládnej garnitúre. Občianska spoločnosť môže konať prostredníctvom aktívneho občianstva a snahy spolupracovať v prospech spoločného blaha bez ohľadu na štátne inštitúcie.

Keď bola pri moci strana Právo a spravodlivosť (PiS), organizácie občianskej spoločnosti sa zmobilizovali proti zavádzaným zmenám ohrozujúcim štátny systém a ochranu ľudských práv. Od roku 2016 do roku 2022, ako sa uvádza v správe Helsinskej nadácie pre ľudské práva s názvom „Tlak a mobilizácia. Občianska spoločnosť a kríza právneho štátu“, zorganizovali mimovládne komunity mnohé masové protesty na obranu právneho štátu a porušovaných ústavných hodnôt, pričom ponúkali právnu pomoc skupinám, ktorým hrozí diskriminácia alebo utlačanie. Mimovládny sektor neustále hľadal nové spôsoby účasti na rozhodovacích procesoch vrátane účinných koalícií na voľbu ombudsmana, detského ombudsmana alebo panelových diskusií občanov.

Výsledky parlamentných volieb, ktoré sa konali 15. októbra 2023, svedčia o sile občianskej spoločnosti v Poľsku. Historická účasť 74,38 % voličov a skutočnosť, že opozičné skupiny získali prevahu, sú dôkazom účinnej občianskej mobilizácie, ktorá viedla k zmene vlády. Kandidáti strany Právo a spravodlivosť získali 35,38 % hlasov. I tak táto strana vyhrala parlamentné voľby, no hoci bola prvou stranou od roku 1989, ktorej sa to podarilo tretíkrát za sebou, na rozdiel od volieb v rokoch 2015 a 2019 však tentoraz nezískala väčšinu kresiel potrebnú na vytvorenie vlády. Do Sejmu sa dostali aj Občianska koalícia (30,7 %), Tretia cesta PSL-PL (14,4 %), Nová ľavica (8,61 %) a Konfederácia slobody a nezávislosti (7,16 %). Tri koalíčné hnutia (Občianska koalícia, Tretia cesta PSL-PL a Nová ľavica) získali spoločne 51,72 % hlasov, čo im dalo väčšinu potrebnú na vytvorenie vlády. Vláda s premiérom Donaldom Tuskom bola vytvorená na druhý pokus.

Ani jeden z prieskumov nepredpokladal takú vysokú volebnú účasť. Treba pripomenúť, že v parlamentných voľbách v roku 2019 to bolo 61,74 % a v historických voľbách v roku 1989 62,7 %. Túžba po zmene, spôsobená dlhodobou spoločenskou frustráciou, ako dokazujú výsledky štúdie (napr. CBOS, Nadácia Batoryho) motivovali občanov, aby sa zúčastnili na voľbách. Treba poznamenať, že pred voľbami bolo vidieť silnú mobilizáciu spoločnosti. Okrem iného si rekordný počet voličov požiadal o osvedčenie umožňujúce voliť mimo svojho bydliska (960 tisíc ľudí do 12. októbra, 15.00 hod. zmenilo miesto hlasovania a približne 1,2 milióna osôb podalo takúto žiadosť). O hlasovanie na diaľku požiadal takmer dvojnásobok Poliakov žijúcich v zahraničí (až 600 tisíc v porovnaní s 350 tisícmi v predchádzajúcich voľbách v roku 2019).

Ďalším faktorom, ktorý prispel k väčšej mobilizácii občanov, aby sa zúčastnili na parlamentných voľbách, mohlo byť oznámenie a usporiadanie celoštátneho referenda. Na referende sa zúčastnilo 40,91 % voličov, a preto bol jeho výsledok nezáväzný. Ďalším dôležitým prvkom mobilizácie boli početné akcie mimovládnych organizácií na podporu účasti na voľbách. Pozornosť si zasluhujú najmä tie, ktoré sa zameriavali na ženy a mladých ľudí (Iniciatíva Hlas žien – Tvoja voľba, Iniciatíva Východ – „Už sme boli ticho“, SexEd – „Je to tvoje rozhodnutie“), ktoré prispeli k zvýšeniu volebnej účasti. V parlamentných voľbách v roku 2019 odovzdalo svoj hlas 61,5 % žien a 60,8 % mužov. Účasť mladých ľudí vo veku 18 – 29 rokov bola 46,4 %. V roku 2023 prišlo voliť viac žien (73,7 %) než mužov (72,0 %) a 68,8 % mladých ľudí (18 – 29 rokov). Organizácie občianskej spoločnosti rozbehli počas volebnej kampane aspoň 20 iniciatív na zvýšenie volebnej účasti.

Tieto kampane sa uskutočnili najmä na internete, ale niektoré sa objavili aj v televízii, rozhlase a dokonca aj v kinách. Vďaka zapojeniu známych osobností, influencerov, hercov a verejných činiteľov bolo možné lepšie osloviť rôzne publikum. Podľa prieskumu CBOS z októbra 2023 s názvom „Volebné motivácie a rozhodnutia 2023“ sa väčšina voličov (spolu 70 %) rozhodla, koho bude voliť prinajmenšom niekoľko týždňov pred voľbami. Ostatní to urobili neskôr – počas posledného týždňa pred voľbami – (celkovo 28 %), a niektorí dokonca až v deň volieb 9 % a 4 % deň pred voľbami. Pre voličov Občianskej koalície (KO) bol obzvlášť dôležitý postoj tohto zoskupenia k Európskej únii (80 %). Želanie zmeniť vládnu garnitúru (77 %) sa takmer rovnako často uvádzalo ako dôvod hlasovania za KO. Veľká časť voličov tejto formácie (64 %) sa domnieva, že KO predstavuje hodnoty a zásady, ktoré sú im blízke. Voliči PiS hlasovali za túto stranu, pretože mali pocit, že zastupuje ich záujmy („dbá o ľudí ako oni“ – 66 %), ako aj hodnoty a zásady, ktoré vyznávajú (62 %). Zároveň si pochvalovali dovtedajšie vládnutie tejto strany (64 %), ako aj jej hospodársky program (59 %).

Už v júni 2024 si bude Poľsko voliť svojich poslancov Európskeho parlamentu. Voľby do EP možno vnímať ako pokračovanie volebného cyklu, ktorý sa začal parlamentnými voľbami v roku 2023, keďže komunálne voľby sa v Poľsku uskutočnia v apríli 2024. Európska téma bude prítomná aj v kampani miestnych samospráv, i keď v menšej miere ako počas parlamentných volieb. Okrem toho 20. výročie pristúpenia Poľska k EÚ môže mať mobilizačný efekt na účasť vo voľbách do Európskeho parlamentu. Treba pripomenúť, že v posledných voľbách do EP v roku 2019 dosiahla účasť v Poľsku 45,68 %.

Pol'ky a Poliáci vyjadrujú silnú podporu členstvu Poľska v Európskej únii. Podľa štúdie CBOS z apríla 2023 je 85 % za členstvo v EÚ. Toto percento sa znížilo, hoci zostáva naďalej veľmi vysoké (85 %). Každý desiaty opýtaný je proti členstvu Poľska v EÚ (10 %). Každá dvadsiata osoba nemá na túto tému názor (5 %).

Treba mať na pamäti, že voľby do Európskeho parlamentu sa budú odohrávať v tieni viacerých kríz, o. i. prebiehajúcej vojny na Ukrajine, klimatickej krízy, hospodárskej krízy a rozmachu pravicového populizmu. Vzhľadom na očakávané zintenzívnenie dezinformačných činností bude preto dôležité, aby sa vo volebnej kampani uplatňovala účinná a súdržná komunikačná politika prispôbená jednotlivým skupinám voličov. Vzhľadom na napätú medzinárodnú situáciu zástancovia Európskej únie vkladajú do tohto spoločenstva nádej, že nám zaručí bezpečnosť.

**Małgorzata Mołęda-Zdziech**

**Vysoká škola ekonomická, Varšava - Team Europe Direct Poland**

## Redakčná rada

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)  
Daniela Marangoni (dm)  
Laura Lui (ll)

## Do tohto ?ísla prispeli

Christian Weger (cw)  
Daniela Marangoni (dm)  
Daniela Vincenti (dv)  
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)  
Giorgia Battiato (gb)  
Jasmin Kloetzing (jk)  
Katerina Serifi (ks)  
Katharina Radler (kr)  
Laura Lui (ll)  
Marco Pezzani (mp)  
Margarita Gavanis (mg)  
Margarida Reis (mr)  
Millie Tsoumani (mt)  
Pablo Ribera Paya (prp)  
Thomas Kersten (tk)

## Celková koordinácia

Agata Berdys (ab)  
Giorgia Battiato (gb)

Technical support  
Bernhard Knobloch (bk)  
Joris Vanderlinden (jv)

## Adresa

Európsky hospodársky a sociálny výbor  
Budova Jacques Delors, 99 Rue Belliard, 1040  
Brusel, Belgicko  
Tel.: (+32 2) 5469476  
E-mail: [eescinfo@eesc.europa.eu](mailto:eescinfo@eesc.europa.eu)

EHSV info vychádza deväťkrát do roka pri príležitosti plenárneho zasadnutia výboru. EHSV info je k dispozícii v 23 jazykoch.

EHSV info nie je oficiálny vestník prác výboru, tieto sú oficiálne uverejňované v Úradnom vestníku Európskej únie a iných publikáciách výboru.

Reprodukcia je dovoljena z navedbo vira (EESO info) in pod pogojem, da se povezava pošlje uredniku.

01/2024